

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojba, oglašje itd. šalju se naputnicom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Čekovnog računa br. 847849. Telefon tiskare broj 38.

Izlazi svakog utorka i petka

o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, ne potpisani netiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Predplata sa poštarinom stoji: 12 K u obće, 6 K za sefjake, na godinu ili K 6—, odn. K 3— na pol godine.

Izvan carevine više poštarina. Plaća i utičaje se u Full.

Pojedini broj stoji 10 h. koli u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Gijula br. 5 te prima stranke osim nedjelje i svetka svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stjepo Gjivić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Iz carevinskoga vieća.

Beč, 27. februara 1902.

U zastupničkoj kući ide sve kao po loju, i teče se kao brzovlakom. Danas razpravilo se je znamenito poglavlje, i drugo znamenito počelo.

Ministarsko vieće — razpoloživa zaklada.

Ovo je to jedno poglavlje, koje se je danas svršilo. Od govornika vrijedno je spomenuti dra. Kramafa i dra. Žitnika. Dra. Kramafa razlagao je, kako je posve naravski, da Česi nemogu imati povjerenja u ministarstvo, te kako napose nemogu glasovati za razpoloživu zakladu ili dispozicioni fond. To isto učinio je krepkimi riječmi Slovenac dr. Žitnik u ime katoličke slovenske stranke.

Premda se je po prilici znalo, kako bi imalo glasovanje izpasti, to je ipak sve radovjedno čekalo na posljedak.

Glasovalo se je po imenu za dispozicioni fond. Za taj fond glasovali su Njemci svih strana i k. osim Sveznjemaca, Poljaci, česki veleposjednici, članovi „jugoslovenskoga kluba“ liberalni Slovenci dr. Ferjančić i Plantan, te Srb Vujatović.

Proti dispozicionom fondu su glasovali, osim Sveznjemaca, Talijani, katoličko-narodni Slovenci, Hrvati, kao takodjer socijalni demokrati.

Odsutnih prilčno. Njeki su se čak i odstranili.

U sve bilo je glasova za 167, proti 102.

Kod ove razprave govorio je takodjer zast. Perić, pak se tužio, da su vlade zamenarile Dalmaciju, i zahtjevao da se u proračun melnu veće svote za investicije, za razna poduzeća u toj zemlji.

Glasovanje o razpoloživoj zakladi.

Glasovanje slovenskih zastupnika dr. Ferjančiću i Plantanu sa „ja“ bilo je poprčeno sa glasnimi „oho!“ na slovenskih klupah. To je upalo svim u oči. Osupnulo je dapače i prijatelja i neprijatelja, naročito poslie na mjestih jako odlučnoga govora dr. Ferjančića. Najneugodnije se je to dirnulo ostalih Slovenaca i Hrvata, pak Čeha. Ni u ovakvih hipih da nedaju složnoga glasa svi Slovenci i Hrvati, pače da jih daju posve opriečne. Ni pol muke da su ona dvojica izašla. Ovako sramota, i steta. Jedan voditelj Čeha reko je jednomu našem zastupniku poslie onoga glasovanja: „Znaš što, prijatelju, Jugoslavenski zastupnici bi najbolje učinili, da poberu sila i kopita, ako neće da drugačije, složnije, postupaju. Ima pravo. Komu na korist je takovo postupanje?! Protivnikom. Oni uvijek računaju na nagučće k nesložnosti slovenskih i hrvatskih zastupnika, pak jih uvijek zadobe takovih, koji se daju zavesti. I ovom prilikom, da se je imalo stanovitih svrha.

Ja ću ovom prilikom reći, što već dalje mislim!

Naš narod u slovenskih i hrvatskih pokrajinah nebi

smjeo izabirati u carevinsko vieće nijednoga, koj se nebi već prije svečano obvezao, da će uvijek i usvakoj zgodi postupati solidarno sa svojim drugovi. Svi zastupnici skupa imali bi svaki put odlučiti kako da postupaju, i kako većina odluči, tako valja da svi čine. Ništa više neškodi našem narodu, nego raznorodan postupak naših zastupnika. Ništa njim nemoze toliko pomoći, kolli slozan, jednoličan i jedinstven postupak. Kad bi tako postupali, računali bi s njim i prijatelji i neprijatelji, i dakako c. kr. vladu.

Beč, 1. marča 1902.

Prešni predlog za promjenu tiskovoga zakona.

U jučeranjof sjednici razpravljao se je preko tri ure prešni predlog socijalno-demokratskih zakona, kojim zahtjevaju da se u najkraćem roku promjeni zakon o tisku. Vlada je već prije izjavila, da radi na odnosnoj zakonskoj osnovi, i da će ju doniet pred kuću čim bude moguće. Prešnost predloga nebijase prihvaćena.

Prinos za skupne poslove.

I taj naslov je u proračunu, koj razpravljaju zastupnička kuća. I podana je svota, koja se zahtjeva za skupne poslove: za ministarstvo izvanjskih poslova, rata, i skupno finacijalno. Al tu svotu ustanovljuju već delegacije. Carevinsko vieće nemoze je ni povećati ni sniziti. Dapače ono o njoj ni ne glasuje. Na prosto prima ju na znanje. Kod te točke govorio je takodjer zastupnik Blankini. Glavna misao toga govora jest: Ako se s madjarske strane zahtjeva, da se u ovoj polovici ustavno i zakonito vlada; onda se može takodjer s ove strane zahtjevati, da se u drugof polovici po ustavu i zakonu vlada. Prema nagodbi austrijskoj s jedne, pa ugarskoj i hrvatskoj s druge strane, i prema nagodbi ugarsko-hrvatskoj imala bi se monarhija nazivati Austrijsko-ugarska-hrvatska. Već u nazovu monarhije povriedjene su ustanove nagodba. A kollike druge ustanove nagodbe ugarsko-hrvatske ne vriedja ugarska vlada, brišuće takorekuć hrvatski narod, hrvatsku državu, u obće Hrvatsku. Proti tomu, proti preuzetnosti Madjara, proti tlačenju ustava i zakona sa strane njihove, imao bi ustati i ovaj parlamenat i ova vlada, na čelu mu ministar-predsjednik Koerber. Govornik odsudjuje slabost ministra za izvanjske poslove u pitanju zavoda sv. Jeronima. Zaključuje, da se sa vih strana nastoji, da se naš narod uništi, al da on i s njim pošteno Hrvati, vjeruje u pravednoga Boga, i u obće u pravednost, pak da će Hrvati oizvotvoriti svoj ideal, te završuje sa uzklikom: Živila Hrvatska!

Ministarstvo nutarnjih poslova.

Počela se je razprava o ministarstvu nutarnjih poslova, i to centrala i uprava pojedinih krunovina. Razni govornici iznili su tegoba i želja iz svojih krunovina. U govornike kod toga poglavlja upisan je naš zast. Spinić.

Odbor radi iznimnoga stanja u Trstu.

Taj odbor imao je opet sinoć do kasna sjednicu. Izvjestitelj dr. Fuchs pročitao je svoj izvještaj. Držao se je podataka, što jih je dobilo ministarstvo od redarstvenih, političkih i vojnih oblasti. Za sve da ima zapisnika i svjedoka, ali njihova imena da se nemoze dati na javnost, jer bi dotičnici stoga mogli škodu imati. Hortis muči i opet odbornike sa svojim smušenim i prevrtljivim razlaganjim. On se dakako drži „Piccola“ i njegovih prijatelja, koji znate kako svakim danom laže. Dr. Ellenbogen srdi se na izvjestitelja, sto nevjeroje njegovim podatkom. Seljački jedan zastupnik iz Voralberga, Pink, pobija ovu dvojicu, i kaže njim i dokazuje na temelju njihovih navoda, kako je zadobio uvjerenje, da je vojska morala rabiti oružje, i da je glada morala proglasiti iznimno stanje. Dr. Götz kaže, da je kod svega krivo mnogo ravnateljstvo Lloyda i državne oblasti, koje se nisu obazriele na zahtjeve Lloydovih grijača. I on je mnienja, da se je moralo poprimiti izvanredne mjere, al da misli, da je već doba, da se jih ukine. Ministar-predsjednik veli, da je ovdje u Beču teško suditi, da li je već doba za ukinuti iznimno stanje i uzeti odgovornost na se. To bi imali najbolje prosuditi oni, koji su dole. Prema vjestim, koje svaki dan dobiva, nije još vrijeme za ukinuće. Bilo je ranjenja. Bilo je protimbe redarom. Mnogi da dobivaju pisma sa groznjama.

Kod utrudjenosti članova odbora — bili su već 12 ura u parlamentu — nije se moglo dalje razpravljati, bud što su se neki odaljili, bud što se druge nije slušalo, bud što su se neki brisali. Prof. Spinić otao je zabilježen među govornicim. Ponedjeljak večer biti će sljedeća i valjda posljednja sjednica.

Izvjestitelj predlaže: 1. da se na znanje uzme, da je iznimno stanje pravovaljano uzsljedilo; 2. da se vladu pozove, da ukine iznimne mjere, čim budu te okolnosti dopuščale.

Zast. Götz predlaže promjene, u toliko, da se u prvof točki reće samo, da se uzima na znanje proglašenje iznimnoga stanja, a u drugof, da se naprosto reće, da se vlada poziva, da ukine iznimne mjere.

Ovo nije ni „odmah“, kako predlažu Ellenbogen i Hortis, ni „čim budu te okolnosti dopuščale“, keko predlaže izvjestitelj, a može biti jedno i drugo.

Proti obćinskoj upravi u Dekanij.

Interpelacija zastupnika Spinića i drugova podnešena na njegovu preuzvišenost g. ministra-predsjednika kao upravitelja ministarstva nutarnjih poslova. U posljednjem zasjedanju istarskoga sabora u Kopru mjeseca septembra 1901. bijase od zastupnika Kompere i drugova sljedeće podnešeno:

Dne 5. agusta prošle godine su zastupnici obćine Dekani u obćinskoj sjednici jednoglasno izrekli nepovjerenje svomu načelniku, te su htjeili, da se isti odstavi od obćinske uprave. Na takvo postupanje prisilila je zastupnike skrajno neuredna uprava sa obćinskim posjedom od strane načelnika. Kao odziv na tu sjednicu poslao je zemaljski odbor zemaljskoga revizora, da pregleda obćinsku upravu.

Zemaljski revizor našao je preko sto činjenica, koje dokazuju jasno, u kakav je nered načelnik doveo obćinu. Među mnogimi protuzakonitim činjenicami navadjamo niže nekoje najviše kričeće:

1. Marija Mahnič, udova pok. načelnika, povratila je obćini 143 for., a načelnik nije taj iznos nikamo ukोजizijo.

2. Po pok. župniku Matijanu primio je načelnik 1458 for., kupio za 1000 for. obligacija, a za ostalih 458 for., tekao nakon 18 mjeseca opet nešlo. Za to doba trebao je njemu taj novac.

3. Agitatoru kod izbora za njegovu osobu platio je 7 for. iz obćinske blagajne.

4. Za nakaznice za sol bio je od tajnika i od stranaka jošte posebice plaćen.

5. Komisijski troškovi za pregled ceste Podpeč—Praproče su za načelnika dva puta uknjženi i dva puta izplaćeni.

6. Za putne troškove u Kopar dozvolito je obćinsko zastupstvo načelniku 3 f., a on je uzimao po 9 do 12 for. Isto tako uzimao je veće putne troškove za Trst.

7. Antun Pecića platio je obćini dug u iznosu od 79 for. 46 nvč., a toga nije dao načelnik uknjžiti.

8. Radničke knjižice stoje 12 nvč., a on traži za nje od siromašnih radnika 20 nvč.

9. Godinah 1899., 1900. i 1901. prekoračio je na obćinski proračun za okolo 1000 for. i to bez dozvole obćinskog vieća i bez naknadnog odobrenja.

10. U godinah 1899—1900. primio je razne iznose za prodanu pašu u pozreznof obćini Dekani; ti iznosi nisu pako nigdje uknjženi.

11. Iznos od for. 5, što mu ga je poslao c. kr. kotarsko sudiste kao globu Antuna Miklavčića, da ju podieli siromahom, povratio ju je opet Miklavčiću, koji je bogat.

12. Za svoga brata Matiju, koji je dobar posjednik i kapitalist, platio je troškove bolnice iz obćinske blagajne.

13. Izbornikom svoje stranke za izbor, hranu i piće platio je iz obćinske blagajne 189 for. 35 nvč. za hranu i piće na dan izbora načelnika: zastupnikom kruna 96-24, c. kr. kotarskomu poglavaru gosp. vitezu Schaffenbaueru dve butilje u iznosu kruna 3-38. Sve to platio je iz obćinske blagajne.

Iztknuti valja napose, da je činjenice u točkah 1, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 i 13 priznao sam načelnik.

Na koncu bijase spomenuto, da se nije odgovorilo na odnosne dritužbe od dne 27. julija 1900. i dne 20. marča 1901. upravljene zemaljskomu odboru i u kojih se je stavilo shodan upit zemaljskomu odboru.

Sve to bijaše u slici interpelacije u javnoj sjednici saborskoj predneseno, te je za to mogla doznati i c. kr. vlada putem svoga zastupnika u saboru.

U ostalom bijahu c. kr. političke oblasti i inače obaviještene o neurednostih u toj občini: putem utoka na c. kr. namjestništvo od dne 15. julyja 1900. glede občinskih izbora; putem jedne deputacije od dne 29. julyja 1901. kod upravitelja c. kr. kotarskoga poglavarstva viteza Schaffenbauera; putem pritužbe upravljen na c. kr. namjestništvo dne 30. augusta 1901.; opet put jedne deputacije kod spomenutog upravitelja c. kr. kotarskoga poglavarstva dne 28. septembra 1901., te istog dana putem brzojavne pritužbe kod c. kr. ministarstva; putem jedne deputacije od dne 16. oktobra 1901. kod c. kr. namjestništva.

Od ovih i nekih drugih pritužba podnesenih i drugim oblastim sastavili su obćinari Josip Andrijačić, Ivan Pavlič i Karlo Šišćević podnesak od dne 17. decembra 1901. u Černomkolu te ga upravili na c. kr. namjestništvo, iztaknuvši istom, da sve razne do tada podnesene pritužbe ostaje neriješene, i zamolivši, da se toli nepravilnoj upravi učini konac, pa da se uvede zakonskim ustanovam primjerenu upravu občine.

Dne 19. oktobra 1901. rekoše deputaciji na c. kr. namjestništvo, da će se po svoj prilici za kratko razpustiti občinsko zastupstvo i ostaviti občinskoga načelnika. Pošto se to dogodilo nije, želili su nekoji obćinari i članovi občinskoga zastupstva mjeseca novembra jednu sjednicu radi razprave občinskoga proračuna; tu želju izraziše osobno spomenutom upravitelju c. kr. kotarskoga poglavarstva; upravitelj im odgovori, da je to nemoguće, pošto je tobože občinsko zastupstvo razpušteno.

Poslije doznalo se kao stalno, da se radi tekao o razpustu i o imenovanju privremenog odbora, koji bi poslove obavljao, i da vodi o tom dogovore c. kr. namjestništvo sa zemaljskim odborom, te da je u tom obziru često imenovani upravitelj c. kr. kotarskoga poglavarstva namjestnički savjetnik vitez Schaffenbauer na pobudu jednoga od vodja talijanske stranke iz Kopra, predložio kao članove privremenog odbora četvoricu pristaša načelnikovih i talijanske stranke.

Medjutim nebijahu obdržavana nikakva sjednica občinskoga zastupstva. Niti bijaše proračun občine za godinu 1902. razpravljen; občinskomu načelniku, proti kojemu podiže kroz dvie godine toliko opravdanih pritužaba, puštili slobodne ruke, te je on među ostalim, bez občinskoga zastupstva, opredielio porez, namet na potrošarinu i drugo. Upitan, kako on to raditi može, odgovori, da je to njegova stvar.

Na temelju ovih činjenica: obzirom na občinski red za Istru, osobito:

na § 30, po kojemu pripada dužnost među ostalim razpraviti i stvoriti zaključke občinskomu zastupstvu o proračunu dohodaka i izdatka, kano i pobrnuti se za pokriće manjka;

na § 39., po kojem imade občinsko zastupstvo djelovanje občinskoga vieća uključivo i občinskoga načelnika nadzirati; na § 40., po kojem mora občinski načelnik sazivati občinsko zastupstvo, ako to zahtjeva bar jedna trećina članova občinskog zastupstva ili politička oblast;

na § 65., po kojem valja svake godine proračune dohodaka i izdatka občine za sljedeću upravnu godinu občinskomu načelniku sastaviti, te iste občinskomu zastupstvu na razpravu i rješanje predložiti;

na § 66., po kojem se ima čvrsto držati ustanovljenoga proračuna sa baratanjem imetka, te za izdatke, za koje njema pokriva, il ga njema djelomično, a u njemu neodklonivi, valja občinskomu načelniku za to potražiti zaključak občinskoga

zastupstva, i u slučajevih skrajne prenošiti može doduše občinski načelnik potrebite izdatke namiriti, ali mora takodjer bezodvlačno naknadno odobrenje občinskoga zastupstva izposlovati;

na § 72., po kojem može uvođenje občinskih nameta jedino občinsko zastupstvo zaključiti;

na § 89., po kojem nakon očitog i dalje trajućeg zanemarivanja dužnosti od strane članova občinskoga zastupstva, tim dakle i občinskoga načelnika, ima se ove od strane c. kr. namjestništva dogovorno sa zemaljskim odborom sa časti skinitu;

na § 91., po kojem vrši državna uprava pravo nadzora nad obćinami u tom smislu, da ove neprekorače svojeg djelokruga, i da nepostupaju proti postojećim zakonom, te se to pravo nadzora vrši najpače od političke kotarske oblasti; dalje obzirom na to, što jedino občinski načelnik očito i trajno svoje dužnosti zanemaruje i samo on jasne ustanove zakona vrijedja, dočim njemu pri tom občinsko zastupstvo nikakve krivnje, već su dapače članovi istoga već kroz dvie godine kod svih oblastih sve moguće poduzeli, da se uzpostavi redovitu i zakonitu upravu,

uslobadajući se podpisani staviti na njegovu preuzvišenost gospodina ministar-predsjednika kao upravitelja ministarstva nutarnjih posala sljedeći upit:

1. Kako može njegova preuzvišenost opravdati postupanje c. kr. političke kotarske oblasti u Kopru i c. kr. namjestništva u Trstu obzirom na občinsku upravu u Dekanilih, i osobito obzirom na to, što se je pustilo občinskoga načelnika na njegovom mjestu uzprkos tomu, što je proti svojoj dužnosti i protuzakonito postupao?

2. Je li njegova preuzvišenost sklona poduzeti bezodvlačno mjere, da se u toj občini uvede redovite i zakonite odnošaje?

3. za slučaj, da se razpusti občinsko zastupstvo, pobrinuti se zalo, da se za privremeno rješanje posala do uvođenja novoga občinskoga zastupstva poduzme takve mjere, da obavljanje posala ne bude usljed pobude kolodovjah neke stanovite političke stranke povjereno muževom, koji bi sve prije učinili, nego li bi se brinuli za dobro občine i za izvršavanje zakona, da se pače obavljanje posala tako uredi, da bude zajamčena korist občine i vršenje zakonaoh?

U Beču, dne 15. februara 1902.

Spinčić, Perić, dr. Žitnik, Pogacnik, dr. Ploj, dr. Gregorić, Vencajz, Povše, dr. Šusteršič, Biankini, dr. Klaić, dr. Ferjančić, Gaberšček, dr. Ferri, Pfeifer, Emanuel Hruby, Borčić.

DOPISI.

Dvojaka mjera. Već ste opetlovno imali prilike pisati o nezdravim odnosajima na c. kr. kotarskom sudu u Voloskom. Sljedeći slučaj služiti će Vam dokazom, da sve, što se o tim odnosajima piše, je još preblago. Evo nas na stvari. Kako ste već u jednom od prvih ovogodišnjih brojeva „Naše Sloge“ javili, vršila se pred ovim sudom kazneno razprava na prijavu g. dra. Janežića proti zloglasnomu Krstiću. Oroga branio je dr. Breitner iz Trsta. Razprava trajala je od 9 sati u jutro do podna i od 2 do 4 sata popodne. Kad je sudac proglasio osudu, kojom se Krstić proglašuje krivim i odsudjuje na kaznu zatvora, počeo je c. kr. sudbeni kancelist Ugo Wontschina, Krstićev pristaša, koji imade svoj odio neposredno kod razpravne dvorane, gdje se vršila kaznena razprava proti Krstiću, u sav glas vikati, „da je Krstić bio odsuđen samo za to jer da nije Hrvat, da on, Wontschina, kao sudac bi bio Krstića riešio a dra. Janežića odsudio“ (premda ovaj ne bijaše ni tužen). Pri tome je Wontschina, premda se nalazio u uredu u vršenju svoje službe tako vikao, da se ga čulo na ulicu. Tom prilikom je Wontschina takodjer izrazio se

po prilici, da Hrvati u Voloskom još malo dišu, ali da će ih kod dojdućih občinskih izbora već Niemci ređu naučiti. To Wontschinovo biesnjenje, urlikanje i kritiziranje gsude svoga i vpostavljenika, mogao je svatko čuti a ipak ga nije čuo predstojnik suda il oko ga je čuo, učinio je „orechie di mercante“. Jedva kad je tri dana zatim evomjestni „Narodni List“ to do kraja pobudno ponašanje c. kr. kanceliste Uga Wontschine u uredu za vrijeme službe oštro žigosao, smatrao je g. predstojnik suda u bojazni, da taj slučaj ne dodje do znanja višoj oblasti, shodnim, da proti Ugu Wontschini povede disciplinarnu izragu. Premda je Wontschina već do tada četiri puta bio radi izgređa, političkih demonstracija i drugih prekršaja disciplinarno kažujen, premda je najnesposobniji činovnik celoga područja našeg prizivnog sudišta, ipak je ovo i za peti put prošao sa jednim jednostavnim ukorom. Ta lanjske godine je na dan mesopusta u Mihoetihih larmao po cesti: „Viva l' Austria“ i pucao iz revolvera, čime je prouzročio tučnjavu i krvoproliće u krčmi Antona Spinčiča, usljed kojeg je nastrudalo više pravednih ljudi. Radi ovoga pucanja i vikanja bijaše takodjer pod disciplinarnom istragom, a radi pucanja morao je odgovarati kaznenomu sudu. Premda je u disciplinarnom postupku bio preslušan glavni svjedok Ivan Šepić Tomelov, u čijoj neposrednoj blizini je Wontschina izpalio hitac iz revolvera, ipak u kaznenom postupku se toga svjedoka nije ni preslušalo niti njegove izjave pročitalo, i Wontschina nije rješeno, a ciela njegova „afaira“ svršila je jednim ukorom. Ukori tada, ukori sada, ukori već peti put, Monsieur Wontschina može biti uprav zadovoljan. Zašto tolika blagost? To znadu Wontschina i njegove... Nu mi mu to ne zavidjamo, niti mu želimo zlu, premda bi sve Hrvate utopio da može, niti bi sve to spominjali, kad se nebi s našimi ljudi na sudu radi najmanje stvari postupalo o najvećom strogošću. Dne 24. decembra 1901. na večer bijahu nekoji sudbeni činovnici u društvu svojih prijatelja u odvešnoj gostionu „International“ oko 11 sati na večer nadodju u gostionu nekoji Krstićevi pajdaši, pa stadu društvu tih činovnika izazivati tako, da je gostioničar bio napokon prisiljen potjerati te provokatore iz gostione. Za riečkanja pala je s jedne i druge strane po koja uvreda, što se obzirom na prigodu, mjesto i uzrujanost lahko pojmi. U broju od 4. janara t. g. Krstićeve „Špuđačere“ izdaje članak, u kojem Krstić na lopovski način napada na sudbene činovnike, koji su na badnjak u večer bili u „Internationalu“. Spočitava njim, da su oni izazivali, što je laž, i da su vikali: „Živila Hrvatska“. Predstojnik suda, čim je tu Krstićevu „Špuđačeru“ primio u ruke, odmah je spomenuta dva činovnika prizvao k sebi i započeo proti njima oštru izragu i proveo ju najvećom strogošću. Posljedak bijaše taj, da su oba radi jednog nedužnog riečkanja u krčmi dobili ukor valjda za to, da se Krstića zadovolji. Ipak su ta dva činovnika u svakom pogledu bezprikornog ponašanja, vrstai u svojoj službi i za svaki uredovni posao uporabljivi baš protivno od Wontschine, koga se nemože za ništa rabiti jer ne poznaje nijednoga jezika i jer je za sve nesposoban izim za loviti ribe. To je ta dvojaka mjera, o kojoj se ovdje obćenito govori. Ugo Wontschina već opetlovno ukoren, posve nesposoban, dobije ukor radi teškog prekršaja u službi, ova dva, nikad ukorena, izvrstne sile, bivaju ukoreni radi jedne bedaste svadje u krčmi. Zašto tako? Bez velikog razmišljanja lahko je pogoditi. Bude li se tako postupalo s našimi ljudi u državnim službama, tad će svim proti volja, da se posvete državnoj službi. Ili zar se to za tim idje? Mi upozorujemo na ovo žalostno stanje naše zastupnice, da na kompetentnom mjestu provide za odstranjenje tih nezdravih odnosaja. Mirko.

Sjećajte se „Družbe sv. Cirila i Metoda“ za Istru

Fr. Ce ti je večeras, da si tako jadan?
Jur. Ma kako neću, solo kad... kad promeslim...

Fr. Na ce?
Jur. Na brznu nasu decu, ka gre va skulu, a pak nis se nenauciju.

Fr. A zac ne?

Jur. Perke nekapiju talijanski. Čuj ovu, ka je iriska friska. Seera je prisla doma do skuli moja mala Mare, a mat ju je zapitala: povejmi, ce te je naučila mestrica? — A maja moja, silu lepo! Naučila nas je do cesa je udelana voda. Ben dunka, povejmi. Mestrica nam je rekla, da je udelana do usijeno i skrojeno. A mat na to se razjerala i zavrisne: ce, ce? Ma vis kako su mudre te vase mestrice, ke vas tako lepo nauciju! Ma ja kad cesogod skrojim ali usijem, ne vidim, da mi gre venka voda, nego suknja ali hragesi! — Pa nečas, da sen jaden?

Fr. A pusti to, ter znas, da vialeli ne haju, da se nasa deca nauciju, ma solo, da va gradu bude samo talijanska skula.

Jur. Forsi, da se rece, da je Cres talijanski grad?

Fr. Ma dunka?!

Razne viesti. Politicke:

Srbija. Njemačko-madarske novine turile su u svijet viest, da je bio počinjen atentat na život kralja Aleksandra. Službene biogradske novine opvrgle su odmah te krive viesti. Naknadno doznajemo o toj izmisliotini koliko sledi: Jedan podčastnik izposlovao si je audienciju kod kralja. U dvorani za audiencije zahtjevao je vičuć, da mu se izplati njegova zaostala plaća spočitnuv kralju, da on i njegovi ministri plivaju u slasti i masti. Usljed vike dohrliše u dvoranu kraljevi tjelenski stražari, koji su odstranili srditog podčastnika. Nakon tog nemilog dogodjaja, prekinuo je kralj dalje audiencije.

Financijsali odbor narodne skupštine zaključio je uvesti porezni namet od 7 po sto, koji će služiti kao temelj novomu zajmu za gradnju željezničkih pruga Porčin—Zajčar i Stolac—Kruševac. Službene novine tvrde, da taj porezni namet nije nikakvo novo obterećenje naroda, jer da je u istoj mjeri snizen namet za vojsku.

Bugarska. Iz Sofije brzojavijuju dne 1. t. mj., da je vlada preduzela obširne vojničke mjere za izbore u narodno so-branje, koji su imali započeti dne 2. t. mj. Vojnička posada u Sofiji da bijaše pojačana. Sva izborničtva, gdje će zasjedati izborne komisije, da su vojničtvom posjednuta. Mjestno redarstvo izdalo je nalog svim krčmarom i kavanarom, da zatvore svoje prostorije kroz prva dva dana mjeseca u 10 sati na večer. Opozicionalni listovi tuže se na prestroge mjere, koje je vlada preduzela. Vladini listovi

očekuju da će se narod u velikoj većini izjaviti za vladin program i da će vlada izaći iz ove izborne borbe pobjedonosno.

Rusija. Skoro svake godine ponavljaju se u zadnje doba djački nemiri u Rusiji. Najnovija naredba ruskoga ministra nastave nije zadovoljila ni učiteljsvo ni djačvo, odnosno djačka društva. Radi toga buknuše ponovo djački nemiri u Moskvi, Petrogradu, Kijevu i Charkovu. Najnoviji nemiri dogodili se u Moskvi, gdje da je do 400 djaka sa sveučilišta i drugih školah provalilo u sveučilišne prostorije, te tuj porazbijalo stolove, ormare, vrata i prozore, pa uz viku i buku kroz prozore izvješilo crvene zastave. Nemiri su trajali od podneva pak do ponoći. Redarstvo i vojničvo uzpostavilo je konačno mir i red. Ministar nastave naredio je, da se zatvoreni djaci odmah izključe sa sveučilišta i drugih zavoda.

Njemačka. Pruski princ Hinko, brat njemačkoga cara slavi velika slavlja u Americi. Praktični Amerikanci priredjuju njemačkomu princu jednu svečanost za drugom. On putuje po većih gradovih sjedinjenih država sjeverne Amerike i svuda se stanovničvo najteže, da izkaže princu ljubav i poštovanje. Njemački listovi pišu oduševljeno o tih dokazih ljubavi i prijateljstva američkog pučanstva.

Mjestne:

General Karlo bar. Minutillo. preminuo je dne 27. pr. mj. u Pulj, kod svojega brata g. Frane bar. Minutilla, zapovjedajućeg podadmirala. U subotu poslije podne bio mu je sjajan sprovod uz saučesće vojničkih i civilnih oblasti. Počivao u miru!

Pokrajinske:

Visoki gosti u Opatiji. Dne 23. t. mj. stigao je u našu krasnu Opatiju njezin stari gost nadvojvoda Luksenburški sa pratnjom. Visokoga gosta dotekale su koji mjestne oblasti toli gostovi vrlo svečano. Volosko i Opatijahu bijahu zastavani urešene.

Premještenje. Iz pozndana izvora doznajemo, da je premješten g. Pavao Baričević c. kr. financijski savjetnik i u Malom Lošinju k c. kr. ravnateljstvu financija u Trst.

Odlikovanje. Službeni list bečke vlade „Wiener Zeitung“ priobćuje, da je Njegovog Veličanstvo odlikovalo c. kr. kotarskoga školskoga nadzornika g. Pávla Skopinčica u Malom Lošinju tim, što mu je podijelio zlatni križ za zasluge. Čestitamo vrstnom učitelju i nadzorniku!

Diocezanika vjest. Veleč. g. Valentin Klinar, župe-upravitelj u Zrenju, premješten je u istom svojstvu u Barku kod Divače.

Iz Sv. Matej, 28. februara 1902. pišu nam: Prošli tjedan pokopali smo, velevrednu suprugu obč. zastupnika i savjetnika iz Sarsonih Antuna Lučić-Rošćića.

Liepi sprovod, kakvoga se još u Sv. Mateju nije vidilo pokazao je koliko je ljubljena i stovana ta obitelj. Mjestni kapelan gosp. Vjenceslav Klofanda predvodio je sprovod praćen župnikom Drenovskim, vic. gosp. Antunom Ladićem i vic. gosp. Iv. Vrahcem, kapelanom iz Kastva. Za žalostnim liosom stupao je suprug pokojnice i bližnja rodbina — a za ovmi obč. načelnik iz Kastva, sa obč. savjetnikom g. Franom Dukićem — zatim veliko množvo puka iz cijele okolice, iz Drenove, Rieščine, Grobniščine. Okolo liosa nosilo je svieće 6 mužkaraca i 6 ženskinja.

Pred liosom, što se još u ovdje nije vidilo nosilo je preko pedeset njih svieće, a pred njima bio je kip društva „Majke božje sedam žalosti“ iz Rieke. U sprovodu bio je propovjednik toga društva. Skrvana degom i težkom bolešću, pokojnica legla je u hladan grob, al' će njezina uspomena dugo ostati u pameti ne samo susjedom, prijateljem i znancem, no u obč. sva-komu, koji je igda bio u njezinoj kući.

Bila je vrlo dobra, blaga i uvijek vesela čudi. Njenomu vriednomu suprugu izričemo iskreno sažaljenje, a njoj budi Svevišnji milostiv i dao joj duši vječni pokoj!

† Mate Pilepić. Iz Opatije nam javljaju: Prošlog tjedna provedosmo do hladnog groba u Liburniji poznatog prota Mata Pilepića. Rodjen bijaše u Lovranu, a bijaše mu 78 godina. Premda nepismen, znao si je svojim bistrim umom i marljivošću steći vrlo liep imetak; radi svoje jednostavnosti i iskrenosti bio je od svakoga i posvuda vrlo cijenjen i objavljen.

Pokojnik je bio muž stare škole, nu srcem i dušom vatrean Hrvat, a znao je tako mudro govoriti, da smo mu se čudili. U Opatiji sagradio je liepu „Vilu Pilepić“. Koliko je bio stovan, cijenjen i poznat, vidilo se je na sprovodu, kome je prisustvovala velika množina znanaca i prijatelja.

Milom pokojniku kličemo: lahka ti bila domaća zemljica, a njegovim sinovom: stupajte i Vi stopama pokojnika.

Obćinski izbori u Grožnjanu. Prijatelj nam javlja iz one občine, da se sada sastavljaju na lamošnjem občinskom uredu listine za predstojeće občinske izbore. Listine sastavljaju sami Talijani pak si možemo misliti, da neće biti sastavljene na korist našu.

Radi toga upozorujemo naše prijatelje koji iz grožnjanske okolice, toli iz Kastanje, Sterne, Hubertona itd., da nezaborave listine pregledati i popraviti čim budu u občinskom uredu izložene. Izborne listine za izbor občinskog zastupstva jesu temelj svim daljnjim izborom koji za domaći sabor, toli za „Beč“, te valja da se ih pregleda i točno popravi. Na posno rodoljublju!

Otvorena mjesta. Kod kotarskoga suda u Pazinu izpražnjeno je mjesto sudbenog pristava sa plaćom IX. razreda.

Molba valja poslati do 25. t. mj. okružnom sudu u Rovinju te dokazati poznavanje zemaljskih jezika. Trščanski „Čifutić“ kaže, da treba dokazati poznavanje zemaljskog jezika i jednog slavenskog jezika, govorena u carstvu. Bum! „Čifutić“ nije hrvatski ili slovenski jezik zemaljski. Njemu ni dosta bilo, da dodje u Pazin za pristava koji Talijan, koji bi mogao dokazati, da pozna koju riječ poljsku, česku, rusinsku itd. Za skoro čisto hrvatski sudbeni kotar u Pazinu netreba da sudac pozna hrvatski jezik! Čudimo se, da državno odvjetništvo u Trstu dopušta smradnomu „Čifutu“ ovako potvarati i izopćivati službene oglase.

Kod c. kr. kotarskoga suda u Pulj otvoreno je mjesto sluga sa godišnjom plaćom od 800 kruna, sa doplatkom od 200 K pravom na odielo i na promaknuće u III. odnosno II. platežni razred, te na dvie petgodišnje doplate, svaka od 100 kruna. Molbe, podkriepjene sa svjedobama i dokaznicom o poznavanju zemaljskih jezika treba podastreti c. kr. okružnom sudu u Rovinju do dne 8. aprila t. g. I glede ovoga mjesta izopćio je trščanski „Čifut“ službeni raspis natečajja.

Trščanska posada. Radi posljednjih izgredda od dne 15., 16. i 17. februara bitiče u gradu Trstu pomnožena vojnička posada.

Vojničke čete, koje bijahu naglo pozvane u Trst iz Gorice i Ljubljane, nalaze se još u Trstu, nu ove će biti opozvane čim prestane iznimno stanje. Da se za buduće predusretne ovako iznenadnoj potrebi četa, odlučilo su vojničke oblasti, da se vojnička posada u Trstu pomnoži sa jednom pjesakom pukovnijam, koja će se stalno tuj i nastaniti, i za koju bijaše pozvano gradsko poglavarstvo, da njoj pripravi potrebite prostorije.

Nova stečovina trščanskih Slovnaca. Dne 24. t. mj. bijaše podpisan ugovor za nabavu „Doma“ za plemenito

i čovjekoljubivo društvo „Sv. Nikolaja“ u Trstu. Kuća nalazi se na liepom položaju u Rocolu te je prostrana i sa obsežnim vrtom. Kuću je kupila „Tržaska Posojilnica“ za 50.000 kruna na račun društva „Sv. Nikolaja“. Čestitamo braći u Trstu na toj novoj stečevini.

Mornari pozor! Na brionskih otocih nedaleko kuća kod rta Peneda uvedeno je više električnih svetiljka, između kojih je jedna na visokom drvenom stupu. Mornari neka paze na razliku ta-mošnjeg svetionika i rečenih svetiljaka.

Približni položaj: Širina 44° 53' 15" N. Duljina 13° 48' 15" V.

U dalmatinskih listovih čitamo da je plivajući znak, što no ga je bilo more odneslo u zlarinskom kanalu, uzpostavljen na siki zvanioj Sestre.

Novo, ceste. Zemaljski odbor u Poreču zaključio je, da će preuzeti nove ceste, koje vode k željezničkim postajam u Zavljah, Skofljah, Dekanib, Kopru, Sv. Luciji, Sandriji u Bujah, u zemaljsku upravu, te predati ih odnosnim cestovnim odborom uz izjavu, da će se pobrinuti za uzdržanje tih cesta u prvog godini.

Isti odbor predao je cestovnim poduzetnikom Andriji i Franu Mohorovičiću iznos od 108.03 kruna na izplatu računa za dogradnju cestu od 0—13 hektometra od strane Labina na cesti Labin—Barban. Poduzetnikom bijaše povraćena i odnosna jamčevina.

Iz drugih krajeva.

† Dr. Ivan Ružička. Dne 21. februara preminuo je u Pragu u muzevnoj dobi od 51. godine češki rodoljub g. dr. Ivan Ružička, odvjetnik, bivši tajnik i predsjednik društva češkoga narodnoga kazališta, član gradskoga zastupstva itd. te iskren prijatelj mnogih naših rodoljuba iz Hrvatske, Dalmacije i Istre, koji su pozvali visoke škole u Pragu. Pokojnik se rodio dne 6. julyja 1851. u Časlavi, ali je sa svojim ocem Filipom, financijskim savjetnikom, došao kao mali dječak u Zagreb, gdje je i svršio i gimnaziju, te kasnije i prve dvie godine pravoslovnih nauka, pa se je usljed toga smatrao i dobrim Čhom i dobrim Hrvatom. Nauke je dovršio u Pragu, gdje je 24. decembra 1873. postao doktorom prava i otvorio 1. jenara 1880. svoju odvjetničku pisarnu. Najveće je zasluge stekao neumornim radom za gradnju novog češkoga kazališta kao i za njegov daljnji razvitak i napredak, pa je za to bio deset godina u odboru tajnikom i napokon u konzorciju predsjednikom. Uživao je svigdje među Česima poštovanje i ugled, a Hrvati, koji su dolazili u Prag na nauke ili u posjete, našli su u dru. Ružički iskrena pobratima i prijatelja. Viečni mu pokoj!

Naknadni izbori na Rieči. Riečke novine javljaju, da će se tamo obaviti danas 4. marča naknadni izbori za ona četiri mjesta gradskih zastupnika, koja ostaje izpražnjena smrću jednog i odreknućem trojice zastupnika.

Riečko građanstvo zanima se vrlo malo za te izbore kao da to i nije njega i netiče; još nebijase ni skupštine ni dogovora pa se i nezna još za imena onih, koje bi imala zapasti sreća, da zasjednu izpražnjene stolice gradskih zastupnika. Nemite se Ungarezi, nemite se Irredenta, pak zašto da se maknu ni Hrvati da idu za jednoga ili za drugoga po kostanj u žeravicu.

Potrebita uputa. Novine pišu, da je izdalo ministarstvo financija uputu svim c. kr. ravnateljstvom financija, da postupaju obzirnije i blaže sa strankami ili sa porezovnicim. Iste oblasti dobile su nalog, da se svi spisi, koje podnašaju stranke na porezne urede ili na ravnateljstva financija rješavaju točnije i bez zatezanja.

Na ovu uputu ministarstva financija upozorujemo sve one naše stranke, koje misle, da im se krivo čini bilo na poreznom uredu, bile na ravnateljstvu finance, da se prituže bilo i izravno g. ministru financija.

Odklanja biskupsku čast! Izvjestili smo onomadne, da je bio ravnatelj nje-mačkoga zavoda „Colegium Germanicum All'Anima“ u Rimu preč. g. Nagel kod g. kardinala Missie u Gorici. Došao je u Goricu da posjeti uzoritoga gospodina i da se obaviesti o odnosajih u trščansko-koparskoj biskupiji, kamo su ga kanili njegovi prijatelji i stitnici postaviti na čelo biskupije.

Sudeć po glasovih, koji nam stižu iz Rima, preč. g. Nagel nije dobio najpovoljnije vesti ob onoj biskupiji, ili odnosne obaviesti djelovale sa nanj tako nepovoljno, da je odlučio odkloniti ponudjenu mu biskupsku stolicu u Trstu.

Preč. g. Nagel bio je naime dne 10. t. mj. u audienciji kod sv. oca pape Lava XIII. po svoj prilici radi toga, da sa sv. otcu navede razloge, zbog kojih nečeli zasjesti stolicu trščanskih biskupa.

I tako se čini, da je vlada pogorila svojom osnovom, po kojoj nije htjela imati na biskupskog stolici u Trstu ni Slavena ni Talijana, nego Niemca, pa da budu tako tobož vući siti i koze čiele. U ostalom, ako nije uspio prvi pokus sa Niemcem, nevalja klonuti duhom, imade još Niemaca, koji će rado zasjesti stolicu trščansko-koparskih biskupa. Samo netreba izgubiti koraja!

Društvene.

Hrvatska čitaonica u Ljnzjau je imala redovitu glavnu skupštinu u nedjelju dne 2. t. mj., na kojoj je izabran sljedeći odbor: Predsjednik Josip Fedel; potpredsjednik Ivan Klunčić; tajnik Josip Berković; blagajnik Josip Ravnić; odbornik Ivan Jelčić. Bilo sretno!

Zabava tamburaškog zbora u Baški. Od tamo pišu nam 26. februara pod naslovom: bolje i kasno nego li nikad! U sumraku „Sviećnice“ pozvala nas je naša mladež na kratku i nevnu zabavu. Da damo oduška svojim domorodnim osjećajima, polirili smo u „Hrvatsku čitaonicu“, gdje našemu iznenadjenju i veselju nije bilo ni kraja ni konca. Kad nebi liepo poznavali domaću omladinu, ne bi vjerovali, da po milozvučnim žicama prebiraju ruke, koje su do sad bile vješte samo veslu i molci. Da, zadrživo naš pjevanje, deklamiranje, predstavljane i skladno udaranje mladih tamburaša. Bili smo ushićeni i od srca im zahvaljujemo na uloženom trudu!

Da čo tolike vještine može doći se-ljačko diete kroz samu troujesečnu pouku, potvrđuje se ona „čvrstom voljom čovjek brda valja, a na ravnu opet nova diže“. Ne zadržimaj samo, dični zbore! Kako je suglasno udaranje tvojih žica miloglasno odjeknulo po čitaoničkim prostorijama, a u sreima slušaoca usplamtilo čustvo za dom i narod, tako nek odjekne i u sreću tvojih potomaka. Tamburaški zbore, budi noćnom trubljom zadržimanih sreća, vodičem rodoljublja, kavukavice i izdajice prijedvi sviesti, nauči ih da je samo onaj vriedan življenja, koji živi „za krst častni i slobodu zlatnu!“ Baščani slušaoci.

Razni prinosi:

Predplate u Januara doznačili po 24 K: J. P. Zagreb, dr. D. V. Krk, Obč. Kastav, P. B. Lošinj, F. B. Trviž, dr. D. T. Pazin, dr. A. L. Toplice V.

Po 18 K: I. D. Lovran, E. R. Rovinj, A. R. Zumask, V. S. Sv. Lovreč, N. Cepić, P. Z. Lošinj, D. M. Sv. Jakov.

Po 12 K: dr. A. R. Rimanje, A. H. Baška, D. J. N. Lošinj, B. F. Susak, J. E. Rodik, A. H. Trst, Čit. Trst, V. O. Poreč, Čit. Tinjan, L. L. Poreč, dr. I. B. Karlovac, Čit. Nerezine, J. M. Gorica, dr. J. Z. Bistrica, A. R. Hruščica, Čit. Omišalj, K. B. Krk, M. O. Krk, K. J. Kastav, Zveza Celje, dr. M. C. Lošinj, P. S. Lošinj, A. V. Rieka, Čit. Fribir, I. P. Vraždin, D. N. Sarajevo, I. K. Klana, B. R. Rieka, V. J. Poranja, dr. M. V. Krk, Čit. Punač, V. M. Sv. Vital, F. P. Kopar, G. V. Trst, Š. S. Zbandaj, dr. I. C. Babinopolje, P. F. Trst, S. S. Opatiju, J. M. Lapač, A.

R. Trst, A. S. Višnjani, I. H. Ljubljana, I. T. Zagreb, P. Z. Baška, A. M. Krings, I. B. Pican, dr. V. C. Sisak, J. K. Beč, S. J. Podgrad, M. Z. Draga, N. G. Omišalj, F. B. Tinjan, K. D. Trst, A. P. Lošin, R. J. Bersec, Čit. Unije, C. R. Zagreb, M. H. Trnovac.

Po 10 K: A. S. S. Rov. Selo, J. T. Pazin, Giunta Poreč, Sokol Komiža, A. P. Lošin, A. S. Pehlin, J. K. Kopar, A. S. Perenič, L. Z. Golgorica, F. H. Sv. Lovreč, M. G. S. Vital, I. V. Vrh.

Po 9 K: J. S. Medaki, S. K. K., Lošin, I. B. Kastav, P. P. Doljenavac, F. S. Paz, Po 8 K: Čit. Pazin, K. M. Smarje, J. V. S. Male Mune, Samostan Krk.

Po 6 K: N. V. Trst, Čit. Malinska, M. M. Sv. Matej, H. N. Č. Melković, F. S. T. Tinjan, M. T. Malinska, B. D. F. S. Trst, F. D. Kastav, M. K. Čunski, Sastanak Selca, M. P. Sušak, Čit. Osiek, J. M. Varaždin, I. B. F. Poreč, Čit. Senj, Čit. Požega, J. H. A. Bersec, A. B. Tinjan, Čit. Jaska, S. Z. Susak, F. S. Bačve, A. Z. Altura, M. Č. Opuzen, A. N. Pican, J. J. Kopar, F. F. Kopar, A. A. Brgud, I. V. Belej, A. R. Rov. Selo, M. S. Praputnik, E. D. Pazin, M. P. Rieka, A. B. Mošćenice, M. F. Beram, I. M. Cres, I. P. Tolmin, J. P. Rukovac, V. Z. Volosko, J. R. Medulin, Br. Dr. Podgrad, M. P. Pula, A. D. Z. Kastav, J. E. Gratišće, A. K. Mirno, Kolo Spiljet, Čit. Kopar, J. F. Kopar, V. S. Opatija, M. M. Baška, D. P. Prag, I. S. Trst, V. M. Skitača, G. C. Buzet, A. L. Osor, A. J. Zadar, I. M. Zadar, M. M. Dubašnica, A. T. B. Sušak, J. J. Rieka, I. V. Karlovac, N. Z. Cernik, J. D. Rieka, A. D. Boljun, B. O. Rovinj, I. P. Posjak, I. D. Kostrena, F. K. Kukuljanovo, I. B. Movraž, P. P. Zagreb, Čit. Sv. Barbara, N. S. Kanfanar, M. J. Opatija, Čit. Dubrovnik, Franjevi Kojljan, Čit. Mošćenice, R. K. J. Zadar, Čit. Trpanj, Čit. Baška, R. B. Podvezica, Dvor. Samobor, P. S. Peklin, A. P. R. Pazin, F. S. K. Sv. Matej, S. Z. Malinska, M. M. Martinsćica, B. S. Lovrećica, Čit. Čelje, N. G. Sušak, A. K. Buzet, M. D. Zadar, A. N. Vis, I. B. Sv. Martin, L. V. Vrbnik, M. S. Tomaj, A. G. Sv. Vid, dr. A. G. Kik, J. S. Krupa, G. L. M. Lošin, J. A. Volosko, K. B. Komen, J. B. Cres, S. M. B. Cres, Sokol Zadar, J. S. Novaki, F. F. Počekaj, J. O. Rieka, S. T. Rieka, Čit. Kostrena, V. V. Kanfanar, G. S. Neresine, J. F. Zamet, Sam. Prieko, I. M. Šipan, Čit. Slunj, F. Z. Kornič, I. Z. Kastav, Napr. Klana, M. S. Pazin, P. P. Lopar, J. Z. Mali Lošin, Čit. Šibenik, Čit. Čunski.

Po 5 K: Čit. Danica Lovran, Čit. Dugoselo, Z. L. Silba, L. S. Premantura, M. D. Zvoneča, J. G. Cerovlje, Čit. Skrljevo, Čit. Rieka, Čit. Sv. Ivan Zelina, Zbor d. m. Zagreb, I. M. Karobja, M. L. Novaki, I. R. Hlovik, E. D. Barbana, Vit. Gorica.

Po 4 K: A. C., S. S., J. B. Zgrablič, J. M. Sv. Petar, J. M. Meja, R. R. Trsat, I. N. Kršan, J. M. Premantura, M. R. Baderna.

Po 3 K: F. S. Promina, J. S. Kršan, A. S. G. Pazin, Vlasić Travnik, Čit. Brinje, I. S. Čepić, dr. E. Z. Kopar, T. B. Pula, S. M. Korić, F. G. Diraki, M. K. Zvoneča, Čit. Crkvenicu, Čit. Osiek, A. F. Sovinjak, A. V. Kraljevic, F. G. Kanfanar, M. M. Kanfanar, J. N. Kraljevic, Čit. Kastav, J. P. Lanišće, Čit. Tolmin, J. J. Zamet, J. P. Montrilj, Dvor. Varaždin, K. Č. Baška, I. C. Breza, C. M. Cres.

Po 2 K: S. S. Novi, J. S. Polje, F. D. Pazin, M. G. Trst, M. Z. Kopar, R. B. Kastav, I. Z. Sovinjak.

Razni: Čit. Vrbnik 40, A. B. Filipani 16, F. S. Kaštelir 29, F. D. Cres 13-08 + 15-40, J. D. Krževac 36, dr. M. T. Buzet 36, G. B. Foskulin 14, Čit. Davno 2-08, N. P. Bersec 21, F. M. F. Boljun -40, A. R. Vabriga 1-10, Gosp. Zadruga Kastav 20, V. P. Mali Lošin 20, M. I. Rieka 2-20, Čit. Petrinj 2-50, Čit. Kraljevica 2-50, Čit. Glina 2-50.

Za oglase u januarju uplatiše: zupnik ured Brdo K 4-20, občina Pazin 4-20, G. J. Stjepušin, Sisak K 6-20, občina Volosko K 4-4, c. kr. kot. sud Buzet 4-20, čitaonica Dubašnica K 2-20, g. A. Černigoj, Trst K 50-40, knjižara Hartman, Zagreb K 32, g. I. Drufovka, Gorica K 10-20, občina Rab K 12-32.

Književne:
Prof. Ant. Strull, Izvadni računak nakladom „Saveza dalm. učitelja.“ Spiljet 1902. Narodna tiskara.

Izpravak.
U dopisu iz Vabrige u predzadajem broju podkrala se pogriješka, ondje, gdje je pisano o pristupu novih učenika u družbnu školu, ima se čitati da su pristupila dva iz Frate, sela blizu Vabriga a ne iz Trsta.

Listnica uredništva i uprave.
Gosp. piscu: „Nase mjesovite škole“: drugi put. Oglasite nam se i u buduće. Živio!

Filijalka
C. kr. priv. anstr. kreditnoga zavoda za trgovinu i obrt u Trstu

prima:
Uplate u krunama
proti bonima blagajne donositelju:
sa predobjavom od 4 dana po 2 1/2%
" " " " " " 3%
" " " " " " 3 1/2%
proti pismima za izplatu sa ime:
sa predobjavom od 4 dana po 2 1/2%
" " " " " " 3%
" " " " " " 3 1/2%

u zlatnim napoleonima proti pismima za izplatu:
sa predobjavom od 30 dana po 2%
" " " " " " 3 m. " 2 1/2%
" " " " " " 6 m. " 3%

Za bone blagajne i za pisma za izplatu u krunama, koje su već u prometu, stupa u kriepost nova kamatna ljestvica dne 1. februara, 3. februara, odnosno 27. februara t. g. po odnosnoj predobjavi.

Okružni odtet u krunama razpoložive a mjestu, 2 1/2% na svaku svotu.
Kruna i napoleoni u tekucem računu: Uvjeti se sklupaju prigodice već prema roku predobjave.

Izdajo doznačnice:
za Beč, Budimpeštu, Brno, Karlove var, Rieku, Lavov, Prag, Reichenberg, Tropanu, kao također za Zagreb, Arad, Bieleitz, Gablonz, Gradac, Šibenik, Inomost, Celovec, Ljubljana, Linc, Olomuc, Saaz i Solnograd bez troška.

Bavi se kupnjom i prodajom divisa, novca i vrijednostnih papira.
Prima uplate odrezaka, izvutenih vrijednostnih kano i uplate svake vrste.
Daje predulozno na Warrants i vrijednosti uz najumjereni e uvjete.

Predujmova otvara na dokumente za London, Pariz, Berlin i druge trgove po vrlo umjerenih uvjetih.
Kreditna pisma izdaje za kojigod trg.

Uložci u pohranu. Primaju se u pohranu vrijednostni papiri, zlatni i srebrni novac i bankovni papiri. Uvjeti se mogu doznati obrativ se na blagajne zavoda.

Mjenbene naputnice.
Blagajne zavoda izplatuju mjenbene naputnice talijanske banke u talijanskim lirama ili u krunama po danjem tečaju.
Trst, 28. janara 1902.

Dva naučnika traži naša tiskara, i to jednoga za knjigovežnicu, a drugoga kao strojarskoga naučnika. Isti moraju biti krepkoga zdravlja, izmedju 14. i 15. godine, dobroga ponašanja te iz hrvatske ili slovenske rodbine. Oglasiti se je kod uprave tiskare.

Prvo slovensko skladište pokuštva
Antona Černigoj
Trst

Via di Piazza vecchia 1, u kući Marenzi, podružnica stolarske zadruge u Gorici.

Skladišta u Solkanu - Trstu.
Tvornica sa strojevnim obratom.

Svaka je konkurencija nemoguća jer je pokuštvo iz prve ruke.

JAVNA ZAHVALA.

Iz dubine razcviljena srca zahvaljujem se ovim putem svoj rodbini, susjedom, prijateljem i znancem, koji su mi prigodom smrti moje dobre, ljubljene i nezaboravne supruge

MARIJE LUČIĆ rođj. SARŠON,

umrle dne 25. pr. mj. nakon duge i teške bolesti, providjena sv. otajstvi za umirujuće, bilo ustmeno, bilo pismeno izrazili svoje sažaljenje.

Osobito svesrdna budi izrečena hvala v. g. Vjenceslavu Klfondini, g. mjestnomu kapelanu — zupniku Drenovskomu g. Antunu Ladici i g. mjestnomu kapelanu iz Kastva, koji su predvodili sprovod. Izrečena budi i hvala v. g. Ljudevitu Notaru, propovjedniku društva „Majke božje sedam žalosti“ sv. Vida na Rieci; obć. glavaru g. Mirku Jelušiću, obć. savjetniku g. Franu Dukić-u; gg. učiteljem B. Dubrović-u i Matu Tri-najstić-u, koji su navlas došli, da milo pokojnici izkažu zadnju počast — te ju izpratiše do hladnoga groba.

Svim, koji su došli iz bliza i daleka, koji su nosili svieće i cvieće, te tim doprinesli, da je sprovod onako-licpo izpao.

Vjerna harnost svim i od Boga plaća!
Saršoni, Sv. Matej, 28. februara 1902.

Ožalošćeni suprug **Anton Lučić-Roškić.**

Rodoljubi!
Kupujte samo **Cirilo-Methodijske žigice!**

Prsni čaj sa „Učke-Gore“.

Izvrstni domaći lijek proti **influenci, kašlju, nahladi i hrapavosti, protiprsnom kataru ili promuklosti grla.**

Gijena 50 para.
Glavno skladište:
Ljekarna L. Ghersetich,
Volosko — Istra.
Dobiva se u svakoj Ljekarnici.

J. Stjepušin u Sisku.

Bestarica po far. 1.50, 2. 2.50, 3. 4.50, 4. 6.50, 5. 8.50, 6. 10.50, 7. 12.50, 8. 14.50, 9. 16.50, 10. 18.50, 11. 20.50, 12. 22.50, 13. 24.50, 14. 26.50, 15. 28.50, 16. 30.50, 17. 32.50, 18. 34.50, 19. 36.50, 20. 38.50, 21. 40.50, 22. 42.50, 23. 44.50, 24. 46.50, 25. 48.50, 26. 50.50, 27. 52.50, 28. 54.50, 29. 56.50, 30. 58.50, 31. 60.50, 32. 62.50, 33. 64.50, 34. 66.50, 35. 68.50, 36. 70.50, 37. 72.50, 38. 74.50, 39. 76.50, 40. 78.50, 41. 80.50, 42. 82.50, 43. 84.50, 44. 86.50, 45. 88.50, 46. 90.50, 47. 92.50, 48. 94.50, 49. 96.50, 50. 98.50, 51. 100.50, 52. 102.50, 53. 104.50, 54. 106.50, 55. 108.50, 56. 110.50, 57. 112.50, 58. 114.50, 59. 116.50, 60. 118.50, 61. 120.50, 62. 122.50, 63. 124.50, 64. 126.50, 65. 128.50, 66. 130.50, 67. 132.50, 68. 134.50, 69. 136.50, 70. 138.50, 71. 140.50, 72. 142.50, 73. 144.50, 74. 146.50, 75. 148.50, 76. 150.50, 77. 152.50, 78. 154.50, 79. 156.50, 80. 158.50, 81. 160.50, 82. 162.50, 83. 164.50, 84. 166.50, 85. 168.50, 86. 170.50, 87. 172.50, 88. 174.50, 89. 176.50, 90. 178.50, 91. 180.50, 92. 182.50, 93. 184.50, 94. 186.50, 95. 188.50, 96. 190.50, 97. 192.50, 98. 194.50, 99. 196.50, 100. 198.50, 101. 200.50, 102. 202.50, 103. 204.50, 104. 206.50, 105. 208.50, 106. 210.50, 107. 212.50, 108. 214.50, 109. 216.50, 110. 218.50, 111. 220.50, 112. 222.50, 113. 224.50, 114. 226.50, 115. 228.50, 116. 230.50, 117. 232.50, 118. 234.50, 119. 236.50, 120. 238.50, 121. 240.50, 122. 242.50, 123. 244.50, 124. 246.50, 125. 248.50, 126. 250.50, 127. 252.50, 128. 254.50, 129. 256.50, 130. 258.50, 131. 260.50, 132. 262.50, 133. 264.50, 134. 266.50, 135. 268.50, 136. 270.50, 137. 272.50, 138. 274.50, 139. 276.50, 140. 278.50, 141. 280.50, 142. 282.50, 143. 284.50, 144. 286.50, 145. 288.50, 146. 290.50, 147. 292.50, 148. 294.50, 149. 296.50, 150. 298.50, 151. 300.50, 152. 302.50, 153. 304.50, 154. 306.50, 155. 308.50, 156. 310.50, 157. 312.50, 158. 314.50, 159. 316.50, 160. 318.50, 161. 320.50, 162. 322.50, 163. 324.50, 164. 326.50, 165. 328.50, 166. 330.50, 167. 332.50, 168. 334.50, 169. 336.50, 170. 338.50, 171. 340.50, 172. 342.50, 173. 344.50, 174. 346.50, 175. 348.50, 176. 350.50, 177. 352.50, 178. 354.50, 179. 356.50, 180. 358.50, 181. 360.50, 182. 362.50, 183. 364.50, 184. 366.50, 185. 368.50, 186. 370.50, 187. 372.50, 188. 374.50, 189. 376.50, 190. 378.50, 191. 380.50, 192. 382.50, 193. 384.50, 194. 386.50, 195. 388.50, 196. 390.50, 197. 392.50, 198. 394.50, 199. 396.50, 200. 398.50, 201. 400.50, 202. 402.50, 203. 404.50, 204. 406.50, 205. 408.50, 206. 410.50, 207. 412.50, 208. 414.50, 209. 416.50, 210. 418.50, 211. 420.50, 212. 422.50, 213. 424.50, 214. 426.50, 215. 428.50, 216. 430.50, 217. 432.50, 218. 434.50, 219. 436.50, 220. 438.50, 221. 440.50, 222. 442.50, 223. 444.50, 224. 446.50, 225. 448.50, 226. 450.50, 227. 452.50, 228. 454.50, 229. 456.50, 230. 458.50, 231. 460.50, 232. 462.50, 233. 464.50, 234. 466.50, 235. 468.50, 236. 470.50, 237. 472.50, 238. 474.50, 239. 476.50, 240. 478.50, 241. 480.50, 242. 482.50, 243. 484.50, 244. 486.50, 245. 488.50, 246. 490.50, 247. 492.50, 248. 494.50, 249. 496.50, 250. 498.50, 251. 500.50, 252. 502.50, 253. 504.50, 254. 506.50, 255. 508.50, 256. 510.50, 257. 512.50, 258. 514.50, 259. 516.50, 260. 518.50, 261. 520.50, 262. 522.50, 263. 524.50, 264. 526.50, 265. 528.50, 266. 530.50, 267. 532.50, 268. 534.50, 269. 536.50, 270. 538.50, 271. 540.50, 272. 542.50, 273. 544.50, 274. 546.50, 275. 548.50, 276. 550.50, 277. 552.50, 278. 554.50, 279. 556.50, 280. 558.50, 281. 560.50, 282. 562.50, 283. 564.50, 284. 566.50, 285. 568.50, 286. 570.50, 287. 572.50, 288. 574.50, 289. 576.50, 290. 578.50, 291. 580.50, 292. 582.50, 293. 584.50, 294. 586.50, 295. 588.50, 296. 590.50, 297. 592.50, 298. 594.50, 299. 596.50, 300. 598.50, 301. 600.50, 302. 602.50, 303. 604.50, 304. 606.50, 305. 608.50, 306. 610.50, 307. 612.50, 308. 614.50, 309. 616.50, 310. 618.50, 311. 620.50, 312. 622.50, 313. 624.50, 314. 626.50, 315. 628.50, 316. 630.50, 317. 632.50, 318. 634.50, 319. 636.50, 320. 638.50, 321. 640.50, 322. 642.50, 323. 644.50, 324. 646.50, 325. 648.50, 326. 650.50, 327. 652.50, 328. 654.50, 329. 656.50, 330. 658.50, 331. 660.50, 332. 662.50, 333. 664.50, 334. 666.50, 335. 668.50, 336. 670.50, 337. 672.50, 338. 674.50, 339. 676.50, 340. 678.50, 341. 680.50, 342. 682.50, 343. 684.50, 344. 686.50, 345. 688.50, 346. 690.50, 347. 692.50, 348. 694.50, 349. 696.50, 350. 698.50, 351. 700.50, 352. 702.50, 353. 704.50, 354. 706.50, 355. 708.50, 356. 710.50, 357. 712.50, 358. 714.50, 359. 716.50, 360. 718.50, 361. 720.50, 362. 722.50, 363. 724.50, 364. 726.50, 365. 728.50, 366. 730.50, 367. 732.50, 368. 734.50, 369. 736.50, 370. 738.50, 371. 740.50, 372. 742.50, 373. 744.50, 374. 746.50, 375. 748.50, 376. 750.50, 377. 752.50, 378. 754.50, 379. 756.50, 380. 758.50, 381. 760.50, 382. 762.50, 383. 764.50, 384. 766.50, 385. 768.50, 386. 770.50, 387. 772.50, 388. 774.50, 389. 776.50, 390. 778.50, 391. 780.50, 392. 782.50, 393. 784.50, 394. 786.50, 395. 788.50, 396. 790.50, 397. 792.50, 398. 794.50, 399. 796.50, 400. 798.50, 401. 800.50, 402. 802.50, 403. 804.50, 404. 806.50, 405. 808.50, 406. 810.50, 407. 812.50, 408. 814.50, 409. 816.50, 410. 818.50, 411. 820.50, 412. 822.50, 413. 824.50, 414. 826.50, 415. 828.50, 416. 830.50, 417. 832.50, 418. 834.50, 419. 836.50, 420. 838.50, 421. 840.50, 422. 842.50, 423. 844.50, 424. 846.50, 425. 848.50, 426. 850.50, 427. 852.50, 428. 854.50, 429. 856.50, 430. 858.50, 431. 860.50, 432. 862.50, 433. 864.50, 434. 866.50, 435. 868.50, 436. 870.50, 437. 872.50, 438. 874.50, 439. 876.50, 440. 878.50, 441. 880.50, 442. 882.50, 443. 884.50, 444. 886.50, 445. 888.50, 446. 890.50, 447. 892.50, 448. 894.50, 449. 896.50, 450. 898.50, 451. 900.50, 452. 902.50, 453. 904.50, 454. 906.50, 455. 908.50, 456. 910.50, 457. 912.50, 458. 914.50, 459. 916.50, 460. 918.50, 461. 920.50, 462. 922.50, 463. 924.50, 464. 926.50, 465. 928.50, 466. 930.50, 467. 932.50, 468. 934.50, 469. 936.50, 470. 938.50, 471. 940.50, 472. 942.50, 473. 944.50, 474. 946.50, 475. 948.50, 476. 950.50, 477. 952.50, 478. 954.50, 479. 956.50, 480. 958.50, 481. 960.50, 482. 962.50, 483. 964.50, 484. 966.50, 485. 968.50, 486. 970.50, 487. 972.50, 488. 974.50, 489. 976.50, 490. 978.50, 491. 980.50, 492. 982.50, 493. 984.50, 494. 986.50, 495. 988.50, 496. 990.50, 497. 992.50, 498. 994.50, 499. 996.50, 500. 998.50, 501. 1000.50, 502. 1002.50, 503. 1004.50, 504. 1006.50, 505. 1008.50, 506. 1010.50, 507. 1012.50, 508. 1014.50, 509. 1016.50, 510. 1018.50, 511. 1020.50, 512. 1022.50, 513. 1024.50, 514. 1026.50, 515. 1028.50, 516. 1030.50, 517. 1032.50, 518. 1034.50, 519. 1036.50, 520. 1038.50, 521. 1040.50, 522. 1042.50, 523. 1044.50, 524. 1046.50, 525. 1048.50, 526. 1050.50, 527. 1052.50, 528. 1054.50, 529. 1056.50, 530. 1058.50, 531. 1060.50, 532. 1062.50, 533. 1064.50, 534. 1066.50, 535. 1068.50, 536. 1070.50, 537. 1072.50, 538. 1074.50, 539. 1076.50, 540. 1078.50, 541. 1080.50, 542. 1082.50, 543. 1084.50, 544. 1086.50, 545. 1088.50, 546. 1090.50, 547. 1092.50, 548. 1094.50, 549. 1096.50, 550. 1098.50, 551. 1100.50, 552. 1102.50, 553. 1104.50, 55